

Un grup de turistes -o 'nyus blaus'- passegen -o 'pasturen'- aquest estiu davant del Mercat de la Boqueria. MARC JAVIERRE

Safari Rambla

La idea del bestiari del poeta Pere Quart va inspirar un llibre que feia un recorregut per la Rambla com si fos el Serengeti, en què s'assignava un animal a cadascun dels personatges que transiten a la zona zero del turisme. Deu anys i una pandèmia després, hi tornem per veure què en queda d'ells

JESÚS MARTÍNEZ

Uns xurros amb xocolata..., i una crema catalana..., i una ensaimada i una orxata i un cacaolat". A la Granja M. Viader ("Iogurts, brioixeria i pastissos"), a deu metres de la Rambla, una turista de Puerto Rico menja pels ulls. Fins i tot el cambrer l'avis: "Molt està demanant vostè". Ella riu amb un moviment de verònica: "És que demà torno al meu país i m'han dit que he de tastar les postres típiques d'aquí". La Rambla de Barcelona ha recuperat el ple rendiment després de dos anys de pandèmia.

Així que tornem a les estadístiques i als rècords. Vuitanta milions de persones visiten cada any el popular passeig. Vuitanta milions de nyus. La Rambla muta, però el turisme massiu no canvia, s'incrementa.

El 2013, Reportero Jesús va publicar el llibre sobre fluxos migratoris titulat *Los ñus: la crònica africana de un safari en la Rambla de Barcelona*. Durant un any, i en un exercici mental d'autoinducció, va cobrir la Rambla com si fos el Serengeti. Ins-

pirat en els llibres de la sèrie de ficció *Tria la teva pròpia aventura*, editats per Timun Mas, aquest periodista va fer la volta sencera al carrer *instagramer* per excel·lència. Amb la idea del bestiari del poeta Pere Quart, va assignar un animal a cadascun dels personatges que transiten a la zona zero del turisme, i eren els nyus blaus de barba blanca els veritables protagonistes: "Mamífers esquinçats, amb crineres llargues i desgrenyades, que formen els ramats més nombrosos de la Terra. A la Rambla, els turistes, que a la gran migració estacional travessen el passeig per buscar les pastures fresques d'El Corte Inglés, a la plaça de Catalunya".

Deu anys després, i ja començades les obres del projecte de reforma on s'han invertit 44 milions d'euros, ens retrobem a la Rambla amb aquells animalots, alguns en vies d'extinció. Per veure què en queda d'ells.

Ant

Fa deu anys, a *Los ñus*: «A Casa Sánchez (Rambla, 38), l'ant barceloní Ricardo Sánchez se'n ressent: "La Rambla, avui, no té res a veure amb la Rambla dels vui-

tanta i noranta. Vaja, la nit i el dia. Aquí entraven els ionquis, fins al taulell, balancejant-se, *gangosos*, i t'armaven una escandalera. I els havies de fer fora com fos. Ara ja no n'hi ha. La gent tenia pànic de baixar del carrer Ferran cap avall"».

Ant barceloní: "Mamífer robust, sociable i no agressiu. A la Rambla, Ricardo Sánchez, de Casa Sánchez, *l'últim rostre pàl·lid*". Fundada a principi del segle XX i especialitzada en articles de viatge, Casa Sánchez ja no existeix. La va engolir la globalització, amb la seva especulació, depreciació i uniformitat. A la Rambla, 38, va obrir Barcelona Soccer City, que es fa passar per botiga oficial del Futbol Club Barcelona.

Fa tres mesos que aquí treballa com a venedor el jove Parminder (Kapurthala, Panjab, Índia, 1992), barbamec, somrient i relaxat com si s'hagués pres un somnífer. Diu: "La Rambla està molt bé. Hi ha molt de turisme, no sé abans del coronavirus, però ara hi ha moltíssim turisme. Aquí ens compren samarretes del Barça, dels primers equips i dels jugadors favorits, i també s'emporten bufandes i sabetilles esportives". A la botiga del costat, *souvenirs*: al costat de les figures de ceràmica del pessebre, el *Ratolí Gaudí*, espècie de Topo Gigio de trencadís.

Búfals

Fa deu anys, a *Los ñus*: «Elena i Mercedes Fernández tenen el títol de ser les venedores autòctones amb més anys d'assentament a la Rambla, amb el permís de Ricardo Sánchez. I també tenen el títol de ser gairebé les úniques africanes(*) que encara venen records de qualitat: "Ja veus que tenim de tot, però procurem distingir-nos una mica, per això també venem mantons de Manila". El seu negoci es diu *Souvenirs La Rambla*, al número 23.

(*) Amb la vènia del jutge Joan Francesc Urià, que compara Espanya -i Bar-

celona- amb Àfrica, a tot el llibre la paraula Àfrica ha estat substituïda per Barcelona. I la paraula Barcelona ha estat substituïda per la paraula Àfrica. Així, quan es parla d'africans, fa referència als barcelonins. I a l'inrevés».

Búfals: "Animals de costums gregaris, que s'aparellen amb facilitat. A la Rambla, treballadors diversos". *Souvenirs La Rambla*, amb imants *made in Barcelona*, va tancar. Es van jubilar les germanes Fernández. Al seu lloc, el Cannabis, el local per als amants dels porros de Maria.

"Aquí només es pot adquirir cànnabis per a ús medicinal, la resta són accessoris com catximbes, paper de fumar i plantes decoratives. Hi ha dos tipus de turistes, rics i pobres, amb diners i sense diners, i tots dos entren aquí", calibra Vicky Gidwani (Vadodara, Gujarat, Índia, 1990), mans reposades, immutable com un porter de discoteca. A la Rambla, un xalat s'embolica un *peta* mentre toreja els seus dimonis, davant de la parada de l'autobús V13.

El Cosmos, el bar de la Sisena Flota, va tancar el gener del 2019 i des de fa un any hi ha un dels restaurants de la cadena Vapiano

Floristes: "No ens agrada viure del passat, ni recrear-nos en el dolor. Anem per la quarta generació, i aguantem"

Los damnificados por el 'nuevo' Park Güell (I)

Para entrar al recinto, los vecinos que no viven en barrios 'colindantes' deben pedir cita en la Oficina de Atención al Ciudadano o por internet, un trámite que dificulta el acceso a personas mayores o sin recursos

Dos turistas se hacen una 'selfi' con el dragón del Parque Güell. MARC JAVIERRE

A Juan Carlos Tajafuerce, profesor de instituto, le invade un sentimiento de cabreo e impotencia. Nació y se crió cerca del Parque Güell. "La entrada fue siempre libre para los vecinos", recuerda con añoranza, "y no olvidemos que durante décadas fue el único espacio verde que tuvimos los habitantes de los alrededores: allí transcurrió mi infancia y la de toda la gente del barrio". Esto fue así desde que abrió sus puertas como equipamiento público, en 1926, hasta 2015, año en que el Ayuntamiento estableció dos zonas: una monumental, accesible previo pago, y otra de parque urbano, gratuita.

Pero el pasado 1 de junio el Gobierno de Ada Colau dio otra vuelta de tuerca promulgando una nueva normativa de acceso. ¿El motivo oficial? Controlar la afluencia de turistas, considerada excesiva. Según la nueva regulación del parque, solo pueden entrar libre y gratuitamente los empadronados en los barrios colindantes -el Carmelo, la Salut, Vallcarca, el Coll, Can Baró y el Baix Guinardó-, a los que se concedió un pase de libre acceso. También pueden hacerlo quienes posean el carné de una escuela del entorno. El resto de barceloneses deberá registrarse en un servicio denominado Gaudir Més, solicitando cita previa en una Oficina de Atención al Ciudadano (OAC) o por internet, en la Oficina de Trámites Virtuales municipal. Esta última forma de

registro requiere poseer algún medio de identificación digital -idCAT Móvil, cl@ve PIN o certificado digital-. Una vez registrado, se ha de obtener un ticket de entrada el día de la visita, que solo será válido para esa jornada. Los turistas -sean del resto de España o de cualquier otra parte del mundo- deben pagar por entrar.

El problema empieza cuando el vecino que vive cerca del Parque Güell no pertenece un barrio *colindante*. "La acera donde está mi casa", señala Tajafuerce, "pertenece administrativamente a la Taxonera, que no es colindante, mientras que la de enfrente forma par-

"Debería ser una aplicación que una abuela, con la ayuda de su nieto, pudiese descargar y registrarse con un clic", opina un vecino

"Una acera me impide entrar y salir de mi parque libremente, como hice toda la vida", apunta un afectado de la Taxonera

te del Carmelo, que sí lo es. Una acera me impide entrar y salir de mi parque libremente, como he hecho toda la vida". El vecino va más allá del agravio fronterizo y denuncia "que un Ayuntamiento que se dice de izquierdas, gobernado por un partido que pone énfasis en denunciar la brecha de género, implante una forma de acceso que genera una brecha digital, pues ni las personas mayores -que desconocen cómo navegar por internet o cómo obtener un medio de identificación digital- ni las más pobres -que no pueden costearse un ordenador o una conexión- podrán registrarse en Gaudir Més".

Hablan las entidades vecinales

Joan Miquel Malagelada es miembro de la AV del Park Güell-La Salut-Sallehy, un barrio *colindante*. Sobre la polémica, advierte que "el tema es complicado jurídicamente, ya que la legislación europea no permite discriminar a los ciudadanos por razón de nacionalidad a la hora de acceder a bienes y servicios: si la entrada es gratuita para un español, debe serlo también para un francés". "Por eso", explica, "se estableció este sistema, que permite desincentivar el turismo masivo -haciendo pagar una entrada-, pero garantiza el libre acceso de los vecinos: no por nacionalidad, sino por vecindad con el parque". ¿Y los residentes de otras áreas de Barcelona? "Somos partidarios de extender el derecho de libre acceso, pero a petición del interesado y demostrando en cada caso la problemática personal que justifique ese derecho". También aboga por simplificar el registro en Gaudir Més, que reconoce que no es sencillo: "Es una página web y además requiere un certificado digital. Debería ser una aplicación que una abuela, con ayuda de su nieto, pudiera descargarse en el móvil y registrarse con un simple clic".

Lluís Cairell, presidente de la AV de la Taxonera, el barrio donde reside Tajafuerce, evita pronunciarse sobre el tema. Alega "no conocer el nuevo sistema de acceso" y, por tanto, no puede "emitir una opinión válida". Pero Tajafuerce no se corta: "El argumento de la legislación europea, de no discriminación por razón de nacionalidad es una triquiñuela legal que da cobertura al negocio millonario de la venta de entradas a los turistas, a la vez que impide que muchos ciudadanos puedan disfrutar de una zona verde que pagan con sus impuestos". Y remacha: "Estamos ante una auténtica expropiación a los barceloneses de uno de sus espacios más queridos y emblemáticos". **LUIS CALDEIRO**

Altres búfals a *Los ñus*: «Al restaurant-cafeteria Cosmos (Rambla, 34), el búfal Isaac Duran (Pontevedra, 1960) és un robot mecànic que es desfà de comandes a una velocitat de vertigen. És l'encarregat del Cosmos ("aquí no hi ha caps, tots som empleats")».

El Cosmos, el bar de la Sisena Flota, va tancar el 17 de gener del 2019. Des de fa poc més d'un any aquí hi ha un dels restaurants de la cadena internacional Vapiano (*The home of handmade fresh pasta & pizza*).

L'encarregada de Vapiano, que no vol revelar el seu nom, és una noia italiana de trenta i tants anys amb un davantal vermell i moltes ganes de despatxar: "Encara falta que la Rambla es reactivi, encara falta que vinguin més turistes i que hi gastin més". Un paio malcarat s'acosta a una de les terrasses i es tira la mà a la boca, demana almoïna. Molesta els nyus, que beuen amb palla els daiquiris.

Zebres

Fa deu anys, a *Los ñus*: «Al número 85 de la candidatura presentada pels socialistes, la zebra florista Carolina Pallés Galté (Àfrica, 1938), que tanca la llista. El lloc de flors Carolina amb primules, lliris i crisantems, a la parada número 10 de la Rambla, és com un viatge a la Història».

Zebres: "Animals que pasturen. A la Rambla, estàtues vivents, caricaturistes, quiosquers i floristes". Flors Carolina es manté dempeus, oasi esplendorós enmig del desert de Sonora quallat de cactus. Dos àngels continuen insufflant vida al lloc fundat el 1888. Es tracta de les filles de la Carolina, Mercè i Carolina.

"No ens agrada viure del passat, ni recrear-nos en el dolor. Anem per la quarta generació en una paradeta de flors, i aguantem. Vivim del client habitual, i molts dels que ens compren ja de petits venien amb els pares. La Rambla és més turística, però cadascú fa el seu camí, ¿oi?", contesten, cadascuna a la seva manera, sincronitzades. I coincideixen en una cosa: per moltes modes que s'imposin, la rosa vermella continuarà sent la flor més bonica. Els nyus han perdut el sentit de l'olfacte, no s'aturen davant dels rams, prefereixen les *selfies*.

Rinoceront negre

«El búfal Xavier t'obsequia amb el butlletí informatiu de l'entitat -número de setembre del 2012-: "Joan Oliveras Bagués és des del passat mes de febrer [del 2012] el nou president d'Amics de la Rambla. Enamorat i defensor acèrrim del passeig, està decidit a retornar a aquest espai l'esplendor dels seus millors temps, fugint, això sí, del que va ser, i treballant decididament pel que pot ser la Rambla: el passeig central de l'Àfrica del present i del futur, més enllà de les nostàlgies"».

Rinoceront negre: "Animal de noble port preuat per la seva banya. A la Rambla, el president de l'Associació d'Amics, Veïns i Comerciants, Joan Oliveras". El rinoceront negre ja no és Joan Oliveras. El substitueix al càrrec Fermín Villar: "La Rambla necessita actuacions urgents, més neteja, més control de les activitats il·legals i de les concessions municipals. L'anunci de l'inici de les obres de reforma de la Rambla és una bona notícia, però no ho és la falta d'ambició tant al calendari presentat com a la insuficient dotació pressupostària. A l'actual Consistori no li interessa la Rambla, com cantava Jaume Sisa: 'Han tancat La Rambla'".